

РЕШЕНИЕ

№ 1127

гр. София, 22.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 01.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **8114** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на П. Р. П. с адрес [населено място], ул. „К. М.-Л.“ № 125, ет. 6, ап. 17 срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/6991 от 25.07.2021 г., издаден от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който на основание чл. 18, ал. 3, т. 1 и ал. 4, б. „б“, във вр. с чл. 67, ал. 1 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., чл. 59, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с чл. 166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и чл.20а, ал.1, ал. 2 и ал. 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители П. Р. П. е издаден АУПДВ в размер на 11 510, 72 лева, представляваща изплатена субсидия по мярка 214 „АЕП“ от ПРСР 2007-2013 г., направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (В. 1)“ за кампания 2014 и 2015 във връзка с подадените от жалбоподателя заявления подпомагане за 2013 с УИН 22/210513/51611, за 2014 с УИН 12/230514/6363 и за 15 с УИН 12/150615/68177.

В жалбата е посочено, че оспорения АУПДВ е незаконосъобразен и се моли същият да бъде отменен. Позовава се на изтекла давност.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, не се явява и не се

представява. В писмено становище от адв. Д., постъпило по делото поддържа жалбата.

Ответникът – заместник-изпълнителен директор на ДФЗ – в съдебно заседание не се явява, не се представява. От пълномощника му юрисконсулт Х. е представено становище, в което моли подадената жалба да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира разноски и юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят е регистриран с Уникален регистрационен номер (УРН) 602030 в Интегрираната система за администриране и контрол (И.). Одобрен е за участие по мярка 214 „Агроекологични плащания от ПРСР 2007-2013 г. с направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока придобивна стойност“.

По заявленията на П. Р. П. са били изплатени следните суми:

- През първата година от ангажимента:
- за Заявление с УИН: 22/210513/51611 за кампания 2013: АП 13-8786.19 лв.
- През втората година от ангажимента:
- за Заявление с УИН: 12/230514/63637 за кампания 2014: АП 13-9231.88 лв.
- През третата година от ангажимента:
- за Заявление с УИН: 12/150615/68177 за кампания 2015: АП 13- 10758.72 лв.

Общата изплатена сума по направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (В. 1)”, представляваща сбор от изплатеното финансово подпомагане по направлението през годините, предхождащи годината на прекратяване на ангажимента, е в размер на 28776.79 лв.

С писмо относно поет агроекологичен ангажимент по мярка 214 „Агроекологични плащания” с изх. № № 01-6500/9284 от 22.11.2016 г. са изискани доказателства за прекратени договори за наем за земи от общинския и държавния поземлен фонд (О. и ДПФ) във връзка с влезлите изменения на Закона за собствеността ползването на земеделските земи.

С писмо с вх № 01-2600/6662 от 22.11.2016 г, са предоставени следните документи:

1. Копие на договор за наем на земеделска земя публична общинска собственост № 48/15 05.2013 г. с [община], област М. за срок от 5 години.
2. Копие на допълнително споразумение № 1/10.03.2016 г., с който се прекратява договор № 48/15.05.2013 г., като прекратяването следва да се счита от дата

30.09.2016 г.

3. Копие на допълнително споразумение № 2/01.07.2016 г., с който се прекратява договор № 48/15.05.2013 г. и допълнително споразумение № 1/10.03.2016 г., като прекратяването следва да се счита от дата 01.07.2016 г.

С Уведомително писмо за прекратяване на агроекологичен ангажимент по мярка 214 „Агроекологични плащания“ от програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. за кампанията 2016 г. изх. № 01-6500/6991 от 10.09.2019 г. е уведомен жалбоподателя, че не е доказал невъзможност да спази посочения ангажимент за парцел № 23073-72-2-1 с площ 0.58 ХА и Разплащателна агенция е прекратила агроекологична ангажимент на П. Р. П..

В съответствие с чл. 18, ал. 4. буква „б“ от Наредба 11 от 06.04.2009 г., П. Р. П. следва да възстанови 40 % от 28776.79 лв., което се равнява на 11 510,72 лв.

С писмо с изх. № 01-6500/6991 от 03.07.2020 г. ДФЗ-РА е уведомил кандидата за откриване на административно производство за издаване на АУПДВ. съгласно чл. 26, ал.1 от АПК. В писмото са изложени фактическите обстоятелства, въз основа на които е прието, че са налице основания за издаване на АУПДВ. Дадена му е възможност да предостави допълнителна информация, в съответствие с чл. 34, ал. 3 от АПК или да възстанови доброволно сумата, за която е извършено недължимо плащане, в случай че приеме фактическите констатации за основателни.

С писмо с вх. № 01-6500/6991 от 31.07.2020 г. кандидатът възразява срещу откритото производство по издаване на АУПДВ. След разглеждане на допълнително представената информация ДФЗ-РА не приема направените възражения и представените към тях доказателства за основателни, поради което не намира основание да прекрати административното производство по издаване на АУПДВ.

При така изложената фактическа обстановка бил издаден АУПДВ № 01-6500/6991 от 25.07.2021 г., издаден от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който е определено да П. да възстанови сумата от 11 510,72 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 149 от АПК, от лице, имащо правен интерес, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган. По делото е представена Заповед № 03-РД/2891/23.07.2019 г. на изпълнителния директор на ДФЗ (л. 53 по делото), с която са делегирани правомощия на П. С. да издава и подписва АУПДВ по всички схеми и мерки по директни плащания.

Оспорения АУПДВ отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, съдържа всички

задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването му.

Относно материалната законосъобразност на АУПДВ, съдът приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 162, ал.1 от ДОПК държавните и общинските вземания са публични и частни. По силата на чл. 162, ал.2, т.8 и т.9 от ДОПК публични са държавните и общинските вземания за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз; както и лихвите за тези вземания. Нормата на чл.165 от ДОПК предвижда, че събирането на държавните и общинските публични вземания се извършва въз основа на влязъл в сила акт за установяване на съответното публично вземане, издаден от компетентен орган, освен ако в закон е установено друго.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е земеделски стопанин и е подал заявление по мярка 214 "Агроекологични плащания". Не са спорни и получените от земеделския стопанин суми, описани в АУПДВ.

За да възникне публично държавно вземане следва да е безспорно установено наличието на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране.

Оспореният Акт за установяване на публично държавно вземане е издаден на основание чл. 18, ал. 3, т. 1 и ал. 4, буква "в" във връзка с чл. 67, ал. 1 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г., чл. 59, ал. 1 и 2 от АПК и във връзка с чл. 165 и чл. 166 от ДОПК, и чл. 20а, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от ЗПЗП, като се сочи нарушение на 67, ал. 1 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г.

Съгласно чл. 67, ал. 1 от Наредбата, земеделски стопани, които не подадат "Заявление за плащане" по време на агроекологичния си ангажимент, възстановяват получената финансова помощ съгласно чл. 18, ал. 4 и се изключват от подпомагане по мярка "Агроекологични плащания". Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от цитираната наредба посочва процентното възстановяване на получената финансова помощ.

Няма спор между страните, че първоначално жалбоподателят е изпълнявал задълженията по поетия агроекологичен ангажимент, като е подавала заявления за подпомагане за предходни кампании до 2015 г. включително и съответно е получавала следващите се суми, представляващи финансово подпомагане съобразно поетия пет годишен агроекологичен ангажимент по мярка 214 от ПРСР.

С настъпилата законодателна промяна със Закона за изменение и допълнение на

Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗИД на ЗСПЗЗ), обн. ДВ бр. 61 от 2015 г., по конкретно с новия § 15 от ПЗР на ЗИДЗСПЗЗ, е предвидено ново задължение за ползвателите, сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г., в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и ал. 4. Съгласно посочената разпоредба, пасища, мери и ливади следва да се предоставят за ползване на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни или на правоимащи, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище. Съгласно разпоредбата на § 15, ал. 3 от ПЗР ЗИДЗСПЗЗ, договорите за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, които не са приведени в съответствие в срока по ал. 1 или 2, се прекратяват от кмета на общината, съответно директора на областната дирекция "Земеделие".

В изпълнение на § 15 ЗИД на ЗСПЗЗ и предвид променените условия за предоставяне под наем и/или аренда на земи от държавния и/или общинския поземлен фонд, е прекратен договор за наем с [община] с допълнително споразумение № 1/10.03.2016 г. Това обстоятелство е установено и в Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент по мярка 214 "АЕП" от ПРСР 2007-2013г. с изх. № 01-6500/6991 от 10.09.2019г., като доказателство за обективната невъзможност на жалбоподателят да спазване на поетия ангажимент за част от площите поради изменението на §15 и чл.37и, ал.1 от ЗСПЗЗ. При положение, че на ДФЗ- РА е известно, че по отношение на жалбоподателят е прекратен договора, поради законодателните промени, се установява невъзможност да изпълнява поетия ангажимент.

За бъде издаден Акт за установяване на публично държавно вземане от тази категория, РА следва да установи по безспорен и категоричен начин, че е налице: недължимо платени или надплатени суми или неправомерно получени, съответно или неправомерно усвоени средства по никоя от схемите и мерките за плащане или по проекти, които са финансирани от европейските фондове и държавния бюджет.

Съдът приема, че оспореният акт е издаден без да са установени релевантните за упражненото правомощие факти и обстоятелства, относно възникването на вземането. От установените факти може да се направи извод, че жалбоподателят не е подал заявление за плащане за 2016 г. по поетия петгодишен ангажимент за процесната мярка, поради липса на наета земя, с която да кандидатства.

Предвид изложеното следва да се съобрази и разпоредбата на чл. 77, § 2, б. "а" от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г. Европейския Парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета, според която разпоредба не се прилагат административни санкции когато неспазването се дължи на непреодолима сила. Прекратяването на договора за аренда на имота на жалбоподателя, формиращ цялото му стопанство, заявено за подпомагане по процесната мярка, с оглед законодателно решение, е било непредвидимо за

жалбоподателя към дата на подаване на заявлението през 2012г., а съгласно чл. 2, § 2, б. "е" от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП "непреодолима сила" и "извънредни обстоятелства" могат да бъдат признати по-специално в случаи на отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението.

В резултат на непредвидените законодателни промени жалбоподателят е поставена в невъзможност да продължи да изпълнява поетия агроекологичен ангажимент. Поради тази причина, е следвало да се приложи разпоредбата на чл. 18, ал. 6 от Наредба № 11/2009 г., според която в случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства агроекологичният ангажимент се прекратява и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин финансова помощ. Според разпоредбата на § 1, т. 4, б. "в" от ДР на ЗПЗП, отчуждаване на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е поет ангажиментът е "форсмажорно или изключително обстоятелство". В този смисъл са решение № 523 от 15.01.2021 г. на ВАС, постановено по адм. д. № 10541/2020 г., V отделение и решение № 11 160 от 20.08.2020 г. на ВАС, постановено по адм. д. № 373/2020 г., V отделение. Ето защо, съдът намира за напълно основателно възражението на жалбоподателя, че агроекологичният ангажимент е следвало да се прекрати на различно от посоченото правно основание.

В действителност неподаването на заявление за плащане по процесната мярка е самостоятелно основание за прекратяване на агроекологичен ангажимент, но в случая жалбоподателят няма и основание да подаде такова заявление за 2016 г., доколкото е лишена от стопанство в следствие на прекратяване на договора за аренда на имота в резултат на законодателна промяна. Последиците от прекратяване на договора за аренда неминуемо водят и до прекратяване на поетия агроекологичен ангажимент, но правното основание за това е от съществено значение, доколкото при прекратяване на агроекологичния ангажимент в резултат на форсмажорни или изключителни обстоятелства, както е в процесния случай, няма да се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин финансова помощ. В обратната хипотеза, при прекратяване на агроекологичния ангажимент поради обстоятелства, зависещи от подпомаганите лица, се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин финансова помощ.

Резултатът от непредвидените законодателни промени е невъзможност П. Р. П. да продължи да изпълнява поетия ангажимент в цялост, поради лишаване от правото му на ползване на земеделската земя, поради което е следвало административният орган прекрати ангажимента на П., без да изисква частично възстановяване на получената от земеделския стопанин, финансова помощ.

Направеното в жалбата възражение за изтекла давност, съгласно на чл. 75, § 5, ал. 2 от Регламент (ЕО) 796/2004 на Комисията, не следва да бъде обсъждано, тъй като за приложение на тази разпоредба е необходимо да бъде налице недължимо плащане, каквото в случая не се установява.

Съдът намира, че административният орган е постановил своя акт в нарушение на принципа за съразмерност, прокламиран в чл.6 от АПК, задължаващ го при упражняване на правомощията си да действа по разумен начин, добросъвестно и справедливо. Всичко изложено налага извод за незаконосъобразност на оспорения АУПДВ, който следва да бъде отменен.

При този изход на спора се дължат разноски на жалбоподателя, но тъй като такива не са претендирани, съдът не дължи произнасяне.

С оглед изложеното, оспореният АУПДВ следва да бъде отменен като незаконосъобразен.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 60-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на П. Р. П. с адрес [населено място], ул. „К. М.-Л.“ № 125, ет. 6, ап. 17 срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/6991 от 25.07.2021 г., издаден от заместник изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, с който е установено задължение в размер на 11 510, 72 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: